

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİ İKİNCİ BÖLÜM

KABUL EDİLEBİLİRLİK HAKKINDA KARAR

Leyla ZANA / TÜRKİYE DAVASI

(Başvuru no.58756/09)

Başkan

Peer Lorenzen

Yargıçlar

András Sajó,

NebojšaVučinić

ve *Bölüm Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Vekili* Seçkin Erel'in katılımıyla 1 Ekim 2013 tarihinde Komite halinde toplanan Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (İkinci Bölüm), 6 Ekim 2009 tarihinde yapılmış yukarıdaki başvuruya ilişkin olarak yapılan müzakerelerin ardından aşağıdaki kararı vermiştir.

OLAYLAR

Başvuran, Leyla ZANA, 1961 doğumlu bir Türk vatandaşıdır ve Diyarbakır'da ikamet etmektedir. Başvuran, Mahkeme önünde, Diyarbakır'da görev yapan avukatlar M. Beştaş ve M. Danış Beştaş tarafından temsil edilmiştir.

A. Davanın koşulları

Dava konusu olaylar, başvuran tarafından ibraz edildiği şekliyle, aşağıdaki gibi özetlenebilir.

Başvuran, muhtelif tarihlerde birçok gösteri ve konferansa katılmış ve ayrıca, Kürt halkının sorunlarına ilişkin olarak belli konuşmalar yapmış ve yüksek sesle basın açıklamaları okumuştur.

Diyarbakır Cumhuriyet Savcısı 7 Mayıs 2008 tarihinde, başvuran hakkında ceza davası açmıştır.

Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesi 4 Kasım 2008 tarihinde, başvurunu Ceza/Kanunu'nun 314. maddesi ve Terörle Mücadele Kanunu'nun 7/2 hükmü uyarınca suçlu bulmuş ve başvuran hakkında on bir yıl üç ay hapis cezasına hükmetmiştir.

Dava, ulusal mahkemeler önünde halen derdesttir.

B. İlgili İç Hukuk

İlgili iç hukuka dair açıklamalar, *Hasan Uzun / Türkiye* ((k.k.), no. 10755/13, prg. 68-71, 30 Nisan 2013) davasında verilen kararda yer almaktadır.

ŞİKÂyetLER

Başvuran, Sözleşme'nin 10. maddesine dayanarak, bir konuşma yapması gerekçe gösterilerek hakkında ceza yargılamaları başlatılmasının kendisinin ifade özgürlüğü hakkına yönelik haksız bir müdahale oluşturduğunu iddia etmektedir.

Başvuran ayrıca, Sözleşme'nin 6/1 hükmüne dayanarak, Türk ceza sisteminde iddianamelerin hazırlanmasının ve ilgili mahkemece kabul edilmesinin davalı tarafın sürece katılmadan gerçekleştirilmesinin silahların eşitliği ilkesine aykırı olduğu ve iddianamenin yerel mahkeme tarafından kabul edilmesinin, başvuranın suçlu olduğuna ilişkin peşin hüküm vermesi nedeniyle, bu mahkemenin yanlılığını gösterdiği gerekçeleriyle kendisinin adil yargılanma hakkının ihlal edildiğinden şikâyetçi olmuştur.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME

Mahkeme, somut davada, başvuran hakkındaki yargılamaların Yargıtay önünde halen derdest olduğunu gözlemlemektedir.

Mahkeme, Türkiye Anayasa Mahkemesi önündeki yeni hukuk yolunun temel yönlerini incelemesinin ardından, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin 23 Eylül 2012 tarihinden sonra kesinleşen tüm kararlara ilişkin olarak ilgili mahkemeye, ilke olarak, Sözleşme tarafından korunan hak ve özgürlüklerin ihlallerine yönelik dolaysız ve hızlı bir şekilde tazmin sağlamasına olanak veren yetkiler vermiş olduğunu kaydetmiş ve bunun başvurulması gereken bir hukuk yolu olduğunu beyan etmiştir (Bk. yukarıda anılan *Hasan Uzun / Türkiye*, prg. 68-71).

Buna göre, başvuran, 6216 sayılı Kanun ile getirilmiş olan, Türkiye Anayasa Mahkemesi önündeki yeni hukuk yoluna başvurmalıdır (aynı yerde geçen).

Mahkeme, Sözleşme'nin 35/1 ve 4 hükümleri uyarınca, bu şikâyetin iç hukuk yollarının tüketilmediği gerekçesiyle reddedilmesi gerektiğine karar vermektedir.

Bu gerekçelerle, Mahkeme oybirliğiyle

Başvurunun kabul edilemez olduğunu *beyan etmiştir*.

Seçkin Erel
Yazı İşleri Müdür Yardımcısı Vekili

Peer Lorenzen
Başkan